

WIADOMOŚCI ORAZ WSKAZÓWKI Z ZARKESU OBRONY CYWILNEJ

GMINA STARY SĄCZ

1. Czym zajmuje się obrona cywilna?

Obrona cywilna w Gminie Stary Sącz jest przede wszystkim rozbudowanym systemem, którego zadaniem jest głównie ochrona ludności cywilnej, dóbr kultury, urządzeń i obiektów użyteczności publicznej w obliczu różnorodnych zagrożeń. System ten, kierowany poprzez Szefa Obrony Cywilnej Gminy Stary Sącz- Burmistrza Starego Sącza ma na celu skoordynować działania zmierzające do poprawienia bezpieczeństwa oraz odpowiednio szybkiej reakcji na zagrożenie bądź sytuacji kryzysową, jaka może się zdarzyć na terenie Gminy Stary Sącz.

Głównym podziałem zadaniowym obrony cywilnej są zadania czasu wojny i czasu pokoju. Oznacza to, iż zadania obrony cywilnej jako systemu, mają się koncentrować na szerokiej gamie akcji ratowniczych w przypadku każdego zagrożenia, pojawiającego się w środowisku operacyjnym danej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Podstawowe zadania obrony cywilnej czasu wojny i pokoju.

a) Zadania czasu wojny

W sytuacji zagrożenia ludności cywilnej czasu wojny, poszczególne formacje obrony cywilnej wykonują we współpracy z organami wojskowymi szereg zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa. Do takich działań zaliczyć można:

- zabezpieczanie oraz odgruzowywanie stref ostrzału lub bombardowania,
- poszukiwanie rannych oraz zabitych, znajdujących się w sferze działań wojennych,
- wykrywanie skażeń powstałych w przypadku użycia trujących środków bojowych lub substancji promieniotwórczych oraz alarmowanie ludności cywilnej,
- niesienie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym bądź uszkodzonym i organizowanie miejsc ambulatoryjnych oraz zabezpieczenie i dystrybucja środków opatrunkowych,
- prowadzenie akcji poszukiwawczych zarówno lądowych, jak i koordynowanych z powietrza,
- dystrybucja środków ochrony przed skażeniami (profesjonalnych jak i zastępczych),
- zabezpieczanie oraz budowa infrastruktury odpowiedzialnej za dostawy wody pitnej na potrzeby ludności cywilnej,
- zabezpieczanie oraz koordynacja dystrybucji żywności, leków i środków czystości w sytuacji ich reglamentowania,
- budowa i przystosowywanie obiektów użytkowych na potrzeby organizacji schronów i miejsc przechowywania żywności oraz płodów rolnych,
- neutralizowanie toksycznych substancji i objęcie obszarów ich użycia kwarantanną,
- uczestnictwo w procesie ewakuacji,
- ogłaszanie i odwoływanie alarmów.

b) Zadania czasu pokoju

Zadania czasu pokoju są jednym z najbardziej powszechnych przejawów działalności obrony cywilnej. Skupiają się przede wszystkim na neutralizacji skutków katastrof naturalnych oraz tych spowodowanych działalnością człowieka, ochroną ludności przed skutkami sytuacji kryzysowych oraz poszerzaniem bazy dostępnych sił i środków. Działaniami obrony cywilnej czasu pokoju są:

- opracowywanie planów, schematów działania oraz baz danych, wykorzystywanych podczas sytuacji kryzysowych bądź katastrof,
- współpraca z PSP i OSP na płaszczyźnie zapewniania bezpieczeństwa mieszkańcom danego obszaru,
- szkolenia zarówno personelu Formacji Obrony Cywilnej jak i szkolenia ludności w ramach powszechnej samoobrony,
- organizowanie i przystosowanie istniejących obiektów użyteczności publicznej na potrzeby schronów i ukryć doraźnych ludności,
- zabezpieczanie niezbędnych sił oraz środków ratowniczych, użytych w czasie sytuacji kryzysowej,
- uczestnictwo w akcjach ratunkowych w przypadku katastrofy naturalnej (powódź, huragany, niekorzystne warunki atmosferyczne, epizootia, epidemia, długotrwałe susze) lub katastrofy infrastrukturalnej (katastrofa budowlana, wyciek trujących środków przemysłowych).

3. Powszechna samoobrona.

Powszechna samoobrona to nic innego jak spontaniczne, samorzutne zorganizowanie się ludności zamieszkującej dany obszar w przypadku wstąpienia sytuacji kryzysowej. Zorganizowana ludność cywilna minimalizuje niepożądane skutki wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz jest zorientowana przede wszystkim na wspólną ochronę życia, zdrowia i mienia.

W jaki sposób ludność przygotowywana jest do powszechnej samoobrony?

Każda forma spontanicznej organizacji ludności jest przejawem odpowiedniego szkolenia. Przygotowaniem do realizacji zadań z zakresu powszechnej samoobrony są różnorakie szkolenia, akcje informacyjne (np. z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przeciwdziałania pożarom bądź sytuacjom zagrożenia zdrowia i życia w zakładach pracy i placówkach oświatowych), które podnoszą poziom świadomości społeczeństwa.

OBOWIĄZKI LUDNOŚCI W ZAKRESIE PRZYGOTOWAŃ DO POWSZECHNEJ SAMOOBRONY

- zapoznanie się z rodzajami, sposobami ich ogłaszania i odwoływania oraz zasadami zachowania się po usłyszeniu poszczególnych sygnałów alarmowych,
- zapoznanie się z rozmieszczeniem najbliższych budowli ochronnych w miejscu pracy i zamieszkania,
- zaopatrzenie siebie i członków rodziny w indywidualne środki ochrony przed skażeniami,
- zaopatrzenie domowej apteczki w podstawowe leki i materiały opatrunkowe,
- opanowanie zasad i sposobów udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym,
- zgromadzenie i odpowiednie zabezpieczenie zapasów żywności i wody dla siebie i rodziny na czas utrzymywania się zagrożenia,
- przygotowanie mieszkania (budynku) pod względem ppoż. i ochrony przed skażeniami, itp.
- zapoznanie się z zasadami wykonywania prostych prac ratunkowych w rejonie porażenia,
- w przypadku zarządzenia ewakuacji - zabezpieczenie mienia, wyłączenie dopływu wody, prądu, gazu, spakowanie rzeczy osobistych, dokumentów, środków ochrony przed skażeniami oraz żywności, ściśle wykonywanie poleceń organizatorów ewakuacji.

Obowiązek powszechnej samoobrony obejmuje każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązek samoobrony powszechnej obejmuje każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej. Szczegółowe uregulowania w tej materii znajdują się w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w artykule 85 (Obowiązkiem obywatela polskiego jest obrona ojczyzny), oraz w Ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 listopada 1967 r. (Dz.U. z 2017r. poz. 1430 z późn. zm.).

4. Formacje Obrony Cywilnej znajdujące się na terenie Gminy Stary Sącz.

Wykaz sił Formacji Obrony Cywilnej

Lp.	Miejscowość / adres/	Nazwa Jednostki	Numer telefonu	Numer fax	Profil działania/główne zadania
1.	Stary Sącz ul. Batorego 25	Drużyna Porządkowo-Ochronna 7 osób	18 446-02-70	18 446-02-73	Utrzymanie ładu i porządku publicznego podczas prowadzenia akcji ratunkowych, ochrona obiektów użyteczności publicznej, nieruchomości dóbr kultury, ochrona mienia ewakuowanej ludności.
2.	Stary Sącz ul. Batorego 25	Drużyna Ratownictwa Przeciwpowodziowego 15 osób	18 446-02-70	18 446-02-73	Akcje ratunkowo-ochronne w sytuacji zagrożenia powodziowego, rozpoznanie i nadzór urządzeń hydrotechnicznych oraz informowanie o stopniu zagrożenia.
3.	Stary Sącz ul. Batorego 25	Drużyna Wykrywania i Alarmowania 14 osób	18 446-02-70	18 446-02-73	Przeprowadzanie działań rozpoznawczych w sferze skażeń oraz zakażeń, przesyłanie odpowiednich meldunków do służb, inspekcji i straży.
4.	Stary Sącz ul. Batorego 25	Drużyna Zabiegów Weterynaryjnych 10 osób	18 446-02-70	18 446-02-73	Prowadzenie działań mających na celu likwidację skażeń i zakażeń zwierząt, prowadzenie rozpoznania skażeń i przeprowadzanie zabiegów weterynaryjnych.
RAZEM		46 OSÓB			

5. Algorytmy postępowania w sytuacjach niebezpiecznych.

Różnorakie sytuacje niebezpieczne, w jakich może się znaleźć każdy z nas, wymagają pewnego rodzaju przygotowania i przystosowania. Poniższe algorytmy postępowania są niejako przewodnikami na drodze postępowania w sytuacjach kryzysowych.

Zastosowanie się do podanych wskazówek pozwala na odpowiednie przygotowanie się na sytuację kryzysową oraz pozwala wyćwiczyć prawidłowe reakcje na zagrożenie.

RODZINNY PLAN DZIAŁANIA NA CZAS ZAGROŻENIA

W wielu krajach rodziny zamieszkałe w rejonach zagrożeń opracowują rodzinne plany na wypadek zagrożenia, których celem jest ustalenie odpowiedzi na następujące zagadnienia:

- ✓ jakie zagrożenia mogą wystąpić;
- ✓ co należy zrobić, aby być przygotowanym w razie wystąpienia katastrofy;
- ✓ co robić w wypadku ogłoszenia ewakuacji;
- ✓ gdzie rodzina może spotkać się w razie niemożliwości przebywania w domu;
- ✓ gdzie rodzina może zebrać się po ogłoszeniu ewakuacji;
- ✓ gdzie dać znać o sobie, jeżeli w chwili katastrofy jesteś poza domem;
- ✓ sposób komunikowania się ze sobą członków rodziny.

Właściwym byłoby przeszkolenie członków rodziny w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

WYPOSAŻENIE NA CZAS WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA

Każda rodzina powinna mieć przygotowane podstawowe wyposażenie na czas mogącego zaistnieć zagrożenia. W nietypowych okolicznościach może wystąpić brak elektryczności, gazu, wody itp. Możliwe jest też, że warunki uniemożliwią opuszczenie domu przez wiele dni. Przygotowane odpowiednich zapasów ułatwi przetrwanie tego trudnego okresu.

Wyposażenie powinno zawierać:

- ✓ żywność: mięso, owoce i warzywa w puszkach; soki w kartonach, mleko i zupy; cukier, sól i przyprawy; wysokokaloryczne pożywienie (witaminy, słodczyce),
- ✓ żywność dla niemowląt i ludzi starszych, krakersy, suchary, ekstrakty kawy i herbaty) - zapas na okres 3-5 dni przechowywać w chłodnym i suchym miejscu;
- ✓ wodę: należy zgromadzić najlepiej w plastikowych pojemnikach w ilości 4-5 litrów na osobę na okres 3-5 dni, wliczając wodę do utrzymania podstawowych zasad higieny;
- ✓ odzież i rzeczy do spania: każdy domownik powinien posiadać jedną zmianę bielizny, odzieży i butów, a dodatkowo okrycie przeciwdeszczowe, ciepłą bieliznę, koc lub śpiwór;
- ✓ apteczkę pierwszej pomocy: gaza; sterylne bandaże, w tym elastyczne taśmy przyklepne, nożyczki, chusta, termometr, środki aseptyczne, środki przeciwbólowe, aspirynę, środki przeczyszczające, węgiel aktywowany, mydło, rękawice gumowe oraz zapas leków na przewlekłe choroby członków rodziny;
- ✓ przybory i narzędzia: turystyczny zestaw do gotowania, radio na baterie, latarki, zapasowe baterie, nóż wieloczynnościowy, zapalki, przybory do pisania, gwizdek, przybory do higieny, plastikowe pojemniki, papier toaletowy, przybory do szycia - zestaw powinien być spakowany i gotowy do zabrania.